

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार भवन,
मुंबई - ४०० ०३२.
तारीख: १४ मार्च, २०१७

संदर्भ :-

- १) वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक: अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८०/अर्थसंकल्प-३,
दिनांक १ एप्रिल, २०१६
- २) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ५ एप्रिल, २०१६
- ३) वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक: अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थसंकल्प-३,
दिनांक २० एप्रिल, २०१६
- ४) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १८ मे, २०१६
- ५) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २५ मे, २०१६
- ६) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ८ जून, २०१६
- ७) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १७ जून, २०१६
- ८) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २७ जून, २०१६
- ९) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ३० जून, २०१६
- १०) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ११ जुलै, २०१६
- ११) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २९ जुलै, २०१६
- १२) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १ ऑगस्ट, २०१६
- १३) वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक: पूरक-२०१६/प्र.क्र.१२८/अर्थसंकल्प-३,
दिनांक १२ ऑगस्ट, २०१६
- १४) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १२ ऑगस्ट, २०१६
- १५) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २९ ऑगस्ट, २०१६
- १६) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १ सप्टेंबर, २०१६
- १७) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१६
- १८) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १ ऑक्टोबर, २०१६
- १९) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ४ ऑक्टोबर, २०१६
- २०) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ७ ऑक्टोबर, २०१६
- २१) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१६
- २२) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०१६
- २३) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २७ ऑक्टोबर, २०१६
- २४) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१६
- २५) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २३ नोव्हेंबर, २०१६
- २६) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१६

- २७) शासन निर्णय क्र. पुनर्वि २८१६/(७०/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६
 २८) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ६ डिसेंबर, २०१६
 २९) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ८ डिसेंबर, २०१६
 ३०) वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक: पूरक-२०१६/प्र.क्र.२०१/अर्थसंकल्प-३, दिनांक ४ जानेवारी, २०१७
 ३१) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ४ जानेवारी, २०१७
 ३२) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ९ जानेवारी, २०१७
 ३३) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १६ जानेवारी, २०१७
 ३४) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १८ जानेवारी, २०१७
 ३५) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २५ जानेवारी, २०१७
 ३६) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २७ जानेवारी, २०१७
 ३७) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १ फेब्रुवारी, २०१७
 ३८) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१७
 ३९) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०१७
 ४०) वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक: अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.८९/अर्थसंकल्प-३, दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०१७
 ४१) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०१७
 ४२) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक १७ फेब्रुवारी, २०१७
 ४३) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१७
 ४४) शासन निर्णय क्र. अनुवि ४९१६/(३२/१६)/अर्थसंकल्प, दिनांक ४ मार्च, २०१७

प्रस्तावना -

वित्त विभागाकडून उपरोक्त संदर्भाधीन पत्रान्वये बीम्स प्रणालीवर प्राप्त झालेला अनुदानाचा निधी नियंत्रक अधिकारी (आयुक्त - शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे, आयुक्त - क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व सह सचिव (प्रशासन), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई) यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षातील शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागासाठी अर्थसंकल्पित झालेला व वित्त विभागाकडून BEAMS प्रणालीवर प्राप्त झालेला निधी पुढीलप्रमाणे नियंत्रक अधिकाऱ्यांच्या अधिनस्त ठेवण्यासाठी मान्यता देण्यात येत आहे.

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	नियंत्रक अधिकारी	वितरीत अनुदान
	मागणी क्रमांक ई - २, २२०२ सर्वसाधारण शिक्षण		
१	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२ माध्यमिक शिक्षण - ११०, अशासकीय माध्यमिक शाळांना सहाय्य (००) (००) (०३) पूर्वाध्ययन सैनिकी शाळांना सहायक अनुदान (२२०२०४६९)	आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे	६४८

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	नियंत्रक अधिकारी	वितरीत अनुदान
२	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, (०२) (०२) (०१) जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळांमध्ये पुस्तकपेढ्या उघडणे (२२०२३२८१)	आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे	२९२
३	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, (०२) (०२) १०३ विकास गटांतील विद्यार्थ्यांना मोफत पाठ्यपुस्तकांसाठी जिल्हा परिषदांना अनुदाने (२२०२३२९९)	आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे	४०८३
४	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२ माध्यमिक शिक्षण, ८००, इतर खर्च पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (००) (०८) राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान (राज्य हिस्सा) (२२०२११८७)	सह सचिव (प्रशासन) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई	५१७११
५	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२ माध्यमिक शिक्षण, ८००, इतर खर्च पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (००) (०९) राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान (केंद्र हिस्सा) (२२०२११९६)	सह सचिव (प्रशासन) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई	७७५६८
मागणी क्रमांक ई-३, २२०४ क्रीडा व युवक सेवा			
६	२२०४, क्रीडा व युवक सेवा, १०४, क्रीडा व खेळ (३५) क्रीडा विकास निधी (३५) (०१) राज्य क्रीडा विकास निधीला अंशदान (२२०४ २०८२)	आयुक्त (क्रीडा व युवक सेवा) महाराष्ट्र राज्य, पुणे	१५०
७	२२०४, क्रीडा व युवक सेवा, १०४, क्रीडा व खेळ (०८) खेळ व खेळाडुंना सहाय्य (०८) (०३) कुस्ती तालिम केंद्रांचा विकास (२२०४ ५४७५)	आयुक्त (क्रीडा व युवक सेवा) महाराष्ट्र राज्य, पुणे	७८६३

२. सन २०१६-२०१७ या आर्थिक वर्षात वितरीत केलेला उपरोक्त निधी / अनुदान आंहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून तातडीने वितरीत करण्यात यावा :-

१) ज्या उद्देशासाठी निधी / अनुदान मंजूर आहे त्या व्यतिरिक्त इतर उद्देशासाठी खर्च करता येणार नाही. तसेच इतर लेखाशिर्षाकडे वळती करता येणार नाही.

२) सदर खर्चाचा प्रगती अहवाल मासिक निधी विवरणपत्रानुसार नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दरमहा शासनास १० तारखेपर्यंत सादर करावा.

३) वेतनेत्तर अनुदान वितरीत करताना वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. विअप्र-१०.०८/प्र.क्र. ७०/२००८/विनियम, दिनांक १५ मे, २००९ अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-१, उपविभाग एक मधील अनुक्रमांक ६, नियम ४० प्रमाणे सक्षम प्राधिकाऱ्यांची मान्यता घेवून अनुदान अदा करावे.

४) वेतन अनुदानाची थकबाकी अदा करताना अनुक्रमांक ४, नियम ३९ (ब) टिप - ४, अनुक्रमांक ५, नियम ३९, (ब) टिप - ५ अन्वये तसेच अनुक्रमांक ६ नियम ४० प्रमाणे सक्षम प्राधिकाऱ्याची मान्यता घेवून अनुदान अदा करावे.

५) स्थानिक स्वराज्य संस्थांना वेतनेत्तर अनुदाने वितरीत करण्यापूर्वी सदर संस्थांकडून राज्य शासनास येणे असणाऱ्या रकमांचा आढावा घेण्यात यावा व त्या वसूल करूनच उर्वरीत अनुदान वितरीत करण्यात यावे.

६) खाजगी स्वयंसेवी संस्थांना अनुदान उपलब्ध करून देताना वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-१, उपविभाग एक मधील अनुक्रमांक २७, नियम १४९ प्रमाणे सक्षम अधिकाऱ्याची मान्यता घेवून अनुदान अदा करावे.

७) ज्या तरतूदी वितरणासाठी प्रशासकीय मान्यता आदेशाची आवश्यकता आहे अशा तरतूदी वितरीत करताना भाग-१, उपविभाग-तीन, अनुक्रमांक-चार, नियम २७ (२) अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकाराप्रमाणे सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या मान्यतेने आदेश निर्गमित झाल्यानंतर अनुदान वितरीत करावे.

८) विविध शासकीय / प्रशासकीय संस्थांना तसेच अनुदानित संस्थांना सहायक अनुदाने मंजूर करण्यापूर्वी त्यांचेकडून पूर्वी खर्च केलेल्या अनुदानाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे विभागाने प्राप्त करावीत. तसेच ३ महिन्यांपूर्वी दिलेल्या अनुदानाचा ७५% विनियोग पूर्ण झाल्याशिवाय पुढील अनुदान वितरित करण्यात येऊ नये.

९) वैयक्तिक लाभार्थीच्या योजनेची देयके आहरित करतांना लाभार्थ्यांची यादी निश्चित करून योग्य त्या तपशिलासह देयका सोबत जोडल्याशिवाय वैयक्तिक लाभार्थ्यांची अनुदाने आहरित करण्यात येऊ नयेत. शक्यतो अशा लाभार्थ्यांचे आधार क्रमांक पण नमूद करावेत.

१०) शिष्यवृत्ती, शिक्षणशुल्काची प्रतिपूर्ती, वैयक्तिक लाभार्थी यांची प्रदाने, इलेक्ट्रॉनिक्स क्लिअरन्स सिस्टीम (ECS) नेच अदा करण्यात यावीत. शक्यतो अशा सर्व बाबी आधार क्रमांकाशी निगडीत कराव्यात.

११) बांधकाम विषयक प्रस्तावासंदर्भात प्रशासकीय मान्यता / तांत्रिक मान्यता तसेच आवश्यक तेथे सचिव समितीची मान्यता प्राप्त करून घेतल्याशिवाय विभागाने खर्च करू नये. त्याचप्रमाणे हा निधी ठेव बांधकामाचे स्वरूपात सार्वजनिक बांधकाम विभागास प्रदान करू नये.

१२) साहित्य खरेदीची प्रक्रिया पूर्ण करून पुरवठादार निश्चित झाल्याशिवाय खरेदीची देयके कोषागारातून आहरित करण्यात येऊ नये. खरेदी विषयक धनादेश संबंधित पुरवठादाराच्याच नांवाने अदा करण्यात यावा. दरकरार / निविदे मध्ये विवक्षित तरतूद असल्याशिवाय पुरवठादारास अग्रिम अदा करण्यात येऊ नये. साहित्य खरेदीची रक्कम पुरवठादाराच्या नावे ECS द्वारे आहरित करावी.

१३) विविध कारणांमुळे अखर्चित राहिलेला निधीचा ताळमेळ घालून व लेखा परिक्षण करून अखर्चित निधी जर खर्च करावयाचा नसल्यास तो शासनाच्या तिजोरीत परत करण्यात यावा. यापूर्वीचा अखर्चित निधी (स्वीय प्रपंजी खात्यातील / महामंडळाच्या खात्यातील वा इतर प्रकारे खर्च दर्शवून बाहेर ठेवण्यात आलेला) संपुर्णतः खर्च झाल्याशिवाय तरतूदी आहरीत वा वितरीत करण्यात येणार नाहीत.

१४) विभागामार्फत करण्यात येणारे संगणकीकरण संदर्भातील खर्च उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक ३०.१०.२०१५ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार तसेच शासनाचे दरपत्रकानुसार / निविदाद्वारे करण्यात यावा. आवश्यक तेथे माहिती व तंत्रज्ञान विभागाची मान्यता प्राप्त करून घेण्यात यावी.

१५) केंद्र पुरस्कृत योजनेसंदर्भात केंद्र शासनाकडून निधी प्राप्त झाल्याची खात्री वित्त विभागाच्या अर्थोपाय शाखेकडून करून तद्नंतर सदर निधी तसेच असल्यास राज्य शासनाचा समरूप

हिस्सा वितरीत करण्यात येईल. मात्र, मागील वर्षामधील केंद्र शासनाचा निधी चालू वर्षी खर्च करावायाचा असल्यास त्यास वित्त विभागाची सहमती घेणे अनिवार्य राहिल.

१६) थकित देयकांच्या प्रदानासाठी खर्च करण्यात येणाऱ्या प्रकरणी खरेदी केलेले साहित्य प्रत्यक्ष प्राप्त झाल्याचे व त्याचे लेखे सुयोग्यरित्या ठेवल्याची खात्री पटल्याशिवाय तो निधी आहरित करण्यात येऊ नये.

३. सदर शासन निर्णय अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका १७ व नियम १४२, तसेच वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ मधील नियम क्र. १४९ आणि वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थसंकल्प-३, दिनांक २० एप्रिल, २०१६ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०३१४१८५२२०८४२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(दीपक वि. शेलार)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (शालेय शिक्षण व क्रीडा) यांचे स्वीय सहायक
२. मा. प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग) यांचे स्वीय सहायक
३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र - १ / २, मुंबई / नागपूर
४. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र - १ / २, मुंबई / नागपूर
५. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
७. स्थानिक निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
८. वरिष्ठ कोषागार अधिकारी, पुणे
९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१०. आयुक्त, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, चर्नीरोड, मुंबई
१२. सहसचिव / उपसचिव (प्रशासन / प्राथमिक / माध्यमिक / अर्थसंकल्प / समन्वय)
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य. / प्राथमिक / प्रौढ व अल्पसंख्यांक /
SCERT / महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. शिक्षण संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१५. आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१६. सर्व क्रीडा उपसंचालक
१७. सर्व जिल्हा क्रीडा अधिकारी

१८. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
१९. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद
२०. सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक / माध्यमिक / प्रौढ)
२१. सर्व अधीक्षक, वेतन पथक (प्राथमिक / माध्यमिक)
२२. वित्त विभाग (व्यय-५ / व्यय-१४ / अर्थसंकल्प - ८) मंत्रालय, मुंबई
२३. सर्व कार्यासने, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२४. निवड नस्ती, कार्यासन अर्थसंकल्प, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई